

Leesvragen		Wat ging er mee op ontdekkingsreis?	De verkenning van de ruimte	Een oplossing voor de overbevolking
V O O R	Hoe ziet de tekst eruit? - titel, illustratie, inleiding, aantal alinea's, kopjes	titel, illustratie, inleiding, 5 alinea's, alineakopjes	titel, illustratie, inleiding, 2 alinea's, alineakopjes	titel, illustratie, inleiding, 2 alinea's
	Waar vind je deze tekst?	in een informatieboek	in een informatieboek	in een krant / in een tijdschrift
	Wat voor tekst is het? - verhaalttekst, weettekst, doetekst, meningtekst, verslagtekst, actietekst	weettekst	weettekst	meningtekst
	Wat weet ik al?	vb ontdekkingsreis: ontdekken, spannend, vreemde landen, onbewoond eiland, Columbus	vb ruimte: heelal, aarde, zon, maan, sterren	vb overbevolking: te veel kinderen, sloppenwijk, honger, armoe
	Stel een vraag.	vb Welk eten nam men mee op ontdekkingsreis?	vb Kun je leven op de maan?	vb Waar moeten al die mensen wonen?
	Kan ik voorspellen?	vb Op een schip kun je alleen voedsel meenemen dat lang goed blijft.	vb Het is nog niet bekend of er leven buiten de aarde is.	vb In de toekomst kunnen mensen op de maan gaan wonen.
T U S S E N	Zie ik moeilijke woorden? - betekenis wel / niet in de tekst; - tegenstelling in de tekst; - voorbeelden in de tekst - woord in stukjes	ontdekkingsreis = reis om een nieuw stuk van de wereld te ontdekken (woord in stukjes) stamvol = helemaal vol (woord in stukjes) scheepsbesluit = besluit die lang goed blijft * brandewijn = drank met veel alcohol, meestal gemaakt van wijn * tolk = iemand die een vreemde taal kan vertalen primitieve volken = volken die heel eenvoudig leven, zonder veel techniek * vergrootglas = glas waarmee je iets vergroot kunt zien (woord in stukjes) linnen = stof, bijvoorbeeld van lichte kleren of een tafelkleed * fluweel = zachte stof * * (betekenis niet in tekst)	voortdurend = steeds maar weer * astronaut = ruimtevaarder * prijl = jong * onafhankelijk = niet beïnvloed door een ander * experimenteren = uitproberen * onbemand = zonder iemand aan boord (woord in stukjes) gelanceerd = afgeschoten * proefdieren = dieren die worden gebruikt om proeven te doen (woord in stukjes) verkenning = onderzoek * ruimtesonde = onbemand ruimtevaartuig * 'Een onbemande ruimtesonde' is dus eigenlijk dubbelop (tautologie). planeet = hemellichaam dat om de zon draait zoals de aarde * seinen = een bericht sturen op afstand * mini-onderzoekstation = klein onderzoekstation (woord in stukjes) robot = apparaat dat automatisch handelingen kan verrichten* expeditie = onderzoekstocht * buitenaards = wat zich buiten de aarde bevindt (woord in stukjes) * (betekenis niet in tekst)	overbevolking = te veel mensen (woord in stukjes) schaars = als er heel weinig van is * grondstoffen = stoffen die nodig zijn om iets te maken * poolkap = het ijs dat de noord- of zuidpool bedekt * zuurstof = stof die nodig is om te kunnen ademen * waterstof = stof die kan dienen als brandstof kweken = laten groeien * kolonie = groep vreemdelingen die bij elkaar wonen * aardbewoner = iemand die op de aarde woont (woord in stukjes) * (betekenis niet in tekst)
	Zie ik verwijswaarden? - persoonlijke voornaamwoorden - bezittelijke voornaamwoorden - die, dat, het, daar, er - daarna, hiermee, daarover	hij (r. 3) = ontdekkingsreiziger die (r. 16) = zaden ze (r. 17, 18, 48) = ontdekkingsreizigers zij (r. 25) = goede tekenaars ze (r. 43, 44) = primitieve volken	zijn (r. 2) = de mens er (r. 23) = op Mars die (r. 29) = andere ruimtesondes	dit (r. 22) = huizen en steden bouwen, voedsel kweken en leven en werken op Mars
	Zie ik verbindingswoorden? - maar, want, ook, toch, daarom, omdat, zodat, nadat	<i>Daarom</i> zorgde hij ervoor... ... en <i>ook</i> niet wanneer je water en voedsel... <i>Daarom</i> zaten de schepen van ontdekkingsreizigers... Sommige ontdekkingsreizigers waren <i>zelfs</i> zo slim... ... <i>omdat</i> zij tekeningen maakten... <i>Daarom</i> namen ontdekkingsreizigers... <i>Daarom</i> waren ze gek op allerlei spullen... Ze hadden <i>ook</i> vaak klokken...	<i>Toen</i> de hele wereld in kaart was gebracht... ... <i>daarna</i> raketten met proefdieren aan boord. <i>Toen</i> alles veilig leek, gingen er <i>ook</i> raketten... ... <i>maar</i> niet te koud voor levende... ... en <i>zelfs</i> rijdende robotten... ... <i>doordat</i> de techniek het liet afweten. <i>Maar</i> er waren ook successen. ... <i>maar</i> is het niet. <i>Want</i> waar water is, is leven mogelijk.	<i>Als</i> de bevolking op aarde blijft groeien... ... <i>omdat</i> mensen moeten vechten <i>Daarom</i> vind ik het een goed idee. ...kun je <i>ook</i> zuurstof halen...
	Begrijp ik alles?	<i>navragen</i>	<i>navragen</i>	<i>navragen</i>
	Wat kan ik vragen? - W&H-vragen	vb <i>Wie</i> hielp de ontdekkingsreizigers als ze ziek werden? Antw: een chirurgijn (dokter) die ook mee op reis ging. [goeie vraag en goed antwoord]	vb <i>Waarom</i> gingen er proefdieren mee aan boord van een raket? Antw: om te kijken hoe ze reageerden op een reis door de ruimte.	vb <i>Waar</i> groeit de bevolking het hardst? Antw: in grote landen zoals China.
	Kan ik doordenken?	vb Wijn en brandewijn bleven ook lang goed. DUS die werden ook meegenomen.	vb Die seinen nog steeds foto's van Mars naar de aarde door. DUS je kunt foto's door de ruimte zenden.	vb Op Mars zijn alle grondstoffen aanwezig om leven op die planeet mogelijk te maken. DUS op de maan, die veel dichterbij is, zullen die grondstoffen er niet zijn.
N A	Wat voor tekst is het?	weettekst	weettekst	meningtekst
	Hoe verloopt het verhaal? - hoofdpersoon - plan of probleem - verloop verhaal	Waarover gaat de tekst? <i>onderwerp</i> : wat meegaat op ontdekkingsreis Op een ontdekkingsreis werden voedsel meegenomen, taalmannen en tekenaars, boeken en kaarten, voorbeelden van dingen om te kopen en spullen om te ruilen.	<i>onderwerp</i> : verkenning van de ruimte Om de ruimte verkennen worden eerst onbemande raketten de ruimte in gestuurd, soms met proefdieren of robots.	<i>onderwerp</i> : overbevolking Omdat er overbevolking dreigt is het goed om te onderzoeken of mensen op Mars kunnen wonen.
	Wat vind ik?	vb Ik vind het slim om voorbeelden van dingen mee te nemen die je wilt kopen.	vb Ik vind het sneu dat dieren gebruikt worden als proefdier.	vb Het lijkt me heel spannend om met zo'n experiment van Marsbewoners mee te doen! Schrijf mij maar in!
	Herken ik dat? Weet ik nu meer?	vb Als wij met vakantie gaan, nemen wij ook altijd van alles mee voor onderweg. Mijn ouders zijn in een ander land de "taalmannen" en zelf ben ik de tekenaar.	vb Ik wist niet dat er al zoveel raketten in de ruimte zijn gestuurd.	vb Ik wist niet dat er al onderzoek werd gedaan naar de mogelijkheid om op Mars te kunnen wonen.